

МІКРОТЕКСТ: ТЕОРІЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ FACEBOOK, TWITTER, INSTAGRAM)

Рябова К.О.

*Викладачка кафедри англійської мови технічного спрямування №1
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

З кожним роком популярність соціальних мереж зростає. Суспільство, особливо молодь, приділяє все більше уваги соціальним мережам таким як Facebook, Instagram, Twitter. Згідно зі сайтом Тиждень.ua використання Facebook, Instagram, Twitter українцями, у порівнянні з 2018 роком, зросла в середньому на 4 %. Через технічні особливості соціальної мережі Twitter (обмеженість використання лише 140 символів) тексти зменшуються в об'ємі, стають лаконічними, а використання мовних одиниць – економним. Особливість таких текстів полягає у доступності інформації. Тексти малої форми або мікротексти легкі у читанні та зрозумілі.

На відміну від макротекстів, для мікротекстів характерні мінімальний обсяг, компресія інформації та тематична однорідність для опису одного факту, події, явища. У комунікаційному ланцюжку мікротексти виступають посередником між автором і аудиторією. Автор може передавати не тільки інформацію, а також свої емоції, переживання. Для мікротекстів у соціальних мережах характерні наявність смайликів, скорочення аббревіатура, гіпер посилання, відмітки автора (@) та хештеги (#).

Дослідженню різних аспектів мікротексту приділяють увагу вітчизняні та зарубіжні науковці. Так, К.С. Ломоносова [2] вивчає жанрові особливості, лінгвістичні особливості мікротекстів досліджує К.І. Панченко [4], використання експресивних засобів у англомовних текстах малої форми аналізує Л.С. Козуб [1], семантичні особливості досліджує К.А. Нечаєв [3], Н.М Прокопенко [5] вивчає особливості функціонування малих текстових форм гумористичного дискурсу.

Окрім лінгвістів вивченням мікротексту займається Дж. Еллен [7] вчений в ІТ сфері, який досліджує текст та мікротекст.

Не існує єдиного терміну для визначення мікротексту. Дослідники використовують різні терміни для позначення мікротексту: «мікротекст», «міні-текст». Дж. Еллен визначає мікротекст як короткий за розміром, напів-структурований та граматично неформальний текст [7, с. 329]. За визначенням К. С. Ломоносової, міні-текст – це зафіксований на письмі продукт мовленнєвої діяльності, що характеризується інформаційною насиченістю, лаконізмом, комунікативною завершеністю, компресією та виразністю мовних засобів [2, с. 1].

Мікротекст використовується для опису письмового тексту який має три основні характеристики [7, с. 329]:

- текст маленького формату, зазвичай 1-2 речення, але можливо навіть одне слово;
- текст написаний у неформальному стилі, невідредагований, у ньому відсутня граматики, присутня розмовна манера, орфографічні помилки, незвична аббревіація та акроніми;
- одно структурний текст, який може містити в собі метадані (час або автора).

Дж. Еллен визначає такі різновиди мікротексту [7, с. 331]:

- SMS (текст повідомлення);
- миттєві повідомлення;
- багатокористувацькі чати;
- міні-блоги.
- голосова пошта;

Мікротексти представляють зовсім інший тип повідомлення, вони доповнюють наше уявлення про природу тексту в логіко-семантичному, змістовому, стилістичному, комунікативно-функціональному аспекті. До мікротекстів застосовувався підхід, який притаманний текстам традиційного

типу з лінійною організацією мовного матеріалу. Тому мікротексти розглядалися з орієнтацією на вивчення загальноприйнятими нормами письмової мови та оцінювались лише як щось незвичайне, неправильне, невірної форми, з помилками у написанні, що потребувало виправлення.

Серед головної особливості мікротексту можна назвати інформативність. Такої думки притримується К.С. Ломоносова [2], яка у своїй роботі розглядає жанрові особливості текстів малої форми, її комплексний аналіз показав, що такі тексти є самостійними жанровими формуваннями. Авторка, акцентує увагу на тому, що такі тексти характерні мінімальним об'ємом, компресією інформації, тематичною однорідністю. К.І. Панченко [4] також виділяє інформативність як головну особливість текстів малої форми. Вона зазначає, що обмеженість у текстовій формі викликає прагнення економії у використанні мовних засобів. Так само вважає й К.А. Нечаєв [3], він говорить, що семантична структура тексту має кількісні обмеження і найголовніша з них – мінімум інформації. Науковець визначає малоформатні тексти як єдине ціле враховуючи, специфічні комунікативні функції текстів. Л.С. Козуб [1] теж розділяє думку вище згаданих науковців. Авторка розглядає особливості використання експресивних засобів у англійських текстах малої форми. Особливість мови, яка використовується в текстах малої форми залежить від його типу, мети та функції. Для інформування читачів необхідно орієнтуватися на швидке сприйняття інформації, для цієї мети користувач/автор використовує звичайну, загальноживану лексику та прості синтаксичні елементи. На відміну від інформаційних текстів, тексти які висвітлюють культурну подію, захід багаті на експресивну лексику, складні слова та різноманітні конструкції це надає виразності тексту.

Отже, головною особливістю мікротекстів є інформативність, а також мінімальне використання мовних засобів, тематична однорідність та використання простих лексичних елементів. Зважаючи, на велику популярність мікротекстів та на зростання їх кількості виникає потреба їх подальшого вивчення та аналізування. Перспективи майбутніх досліджень мікротекстів пов'язані з лексичними та стилістичними особливостями.

Література:

1. Козуб Л. С. Особливості використання експресивних засобів у англомовних текстах малої форми / Любов Степанівна Козуб. // Науковий вісник Національного Університету Біоресурсів і Природокористування України. – 2017. – №263. – С. 208–215.
2. Ломоносова Е. С. Жанровые особенности текстов малой формы / Екатерина Сергеевна Ломоносова. // Universum: Филология и искусствоведение. – 2015. – №3.
3. Нечаев К.А. Опыт анализа газетных материалов, содержащих информацию о биржевой деятельности. На материале немецкой прессы / К.А. Нечаев // Слово о динамике. — 1997. — С. 45—53.
4. Панченко К.І. Лінгвістичні особливості текстів малої форми / К.І. Панченко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. — 2013. — Вип. 38. — С. 213—214.
5. Прокопенко Н. М. Малі текстові форми гумористичного дискурсу / Н. М.Прокопенко // Філологічні трактати. — 2016. —Т. 8, № 1. —С. 54—61. — URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Filtr_2016_8_1_9
6. Тиждень.ua [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://m.tyzhden.ua/post/229061>.
7. Ellen J. All about microtext. A Working Definition and a Survey of Current Microtext Research within Artificial Intelligence and Natural Language Processing. / Jeffrey Ellen. // Sciterpress (Science and Technology Publications, Lda.). – 2011. – P. 329–336.